

Hiilimiilun paloi Möksyssä Heikkilän tilalla

TANJA KYRÖNLAHTI

Kansalaisopiston kurssi hiilimiilun poltosta toteutui Alajärvellä. Tämän syksyn hiilimiilun kurssi on järjestyksensä toinen, joka Kyösti Heikkilän toimesta järjestetään.

Tätä nimenomaista kurssia varten **Kyösti Heikkilä** oli varannut viime vuoden tuulentaatoja metsästään, mutta sai lahjoituksena puut Suomen selän metsänhoitoyhdistykseltä **Arto Alaselta**.

Hiilimiilun polttoa ei ihan joka kylällä nykyaikana pääse katsomaan. Puun hiiltäminen tarkoittaa puun kuumentamista ilmattomassa tilassa, jonka tuloksena saadaan hiiltä. Puut eivät saa palaa, vain kytteä.

Pohjan tekemiseen asetettiin ensin mäntyä. Keskelle pystyyn jätettiin neljä runkoa, jonka sisälle laitettiin sytykkeet. Ympäri ladotaan karstittua mäntyä pystyyn. Ympäri maata ja mätästä siten, että puut peittyvät maa-ainekseen.

Tästä muodostuu kasa, jonka savulle laitetaan putki, josta savuhöyryt pääsevät pois.

Tässä tehdään hiilimiilun pohjatöitä, jossa mäntyä ladotaan ensin vaakotasoon. Keskelle tehdään kehikko, johon ladotaan mäntypuuta pystyyn. Kuvassa on kurssilaisia työntouhussa: Heikki Hannila, Martti Hautamäki, Jyrki Karhunen sekä Kyösti Heikkilä.

Kyösti ja Elmeri Heikkilä hiilimiilun päällä valmistamassa, että keskellä olevassa reiässä sytykkeet palavat ennen aukon peittämistä.

Puut peitetään mättäillä ja maa-aineksella. Kyösti Heikkilän apuna Marko Viitasari.

Hiilimiilun kyteminen on alkamassa. Vielä ei savuhöyryä tule putkesta. Tässä vaiheessa mukana Jyrki Karhunen, Kyösti Heikkilä, Matti Koponen sekä Elmeri Heikkilä.

Savua tarkkailemalla voi sanoa, että hiiltymisen tapahtuu odotetusti.

Savuhöyry ei varsinaisesti haise savulle, vaan on vaaleaa vesihöyryä. Mikäli savuhöyry muuttuu tummemmaksi, on se merkki siitä, että puut palavat. Tällöin ilmareikiä tukkimalla saadaan palaminen aisoihin.

Möksyssä poltettavassa hiilimiilukasassa oli noin 6,5 kiintokuutiota mäntyä. Kyöstin arvion mukaan siitä saadaan noin neljä kiintokuutiota hiiltä, jota voi käyttää vaikkapa pajalla ahjossa. Tämä määrä hiiltä riittää talven yli pajoihin.

Kokonainen päivä meni hiilimiilun pohjatöihin sekä kasaamiseen. Tästä seuraavana aamuna kasan sisällä olevat sytykkeet sytytettiin ja sen jälkeen järjestettiin kurssilaisen kesken ympäri vuorokauti valvonta. Arvion mukaan hiilimiilun kytteen noin viikon.

Ison hiilimiilun viereen pystytettiin toinen, huomattavasti pienempi hiilimiilun samalla tekniikalla. Tämän Kyöstin johti **Elmeri** ja **Nes-tori** pääsivät sytyttämään.

CESME-hanke pyrkii edistämään kiertotaloutta

RAMI PURO

JYPY ja Etelä-Pohjanmaan liitto ovat mukana Interreg Europe -rahoitteisessa kv-hankkeessa, jonka tavoitteena on edistää kiertotalouden käytäntöjä yrityksissä sekä vaikuttaa päätöksen tekoon siten, että kiertotalous huomioitaisiin aluekehittämistä ohjaavissa strategioissa.

Sitran mukaan kiertotaloudella tarkoitetaan taloutta, jossa resurssien käyttö on suunniteltu kestäväksi. Kiertotalous pyrkii siihen, että materiaaleja ja muita resursseja käytetään tehokkaasti, jolloin jätteen määrä vähenee.

Cesme-hankkeessa etsitään pk-yritysten hyviä käytäntöjä ja jaetaan tietoa uusista mahdollisuuksista, joita kiertotalous luo liiketoimintaan. CESME-hankkeessa on kumppaneita ympäri Eurooppaa, kuten Iso-Britanniasta, Kreikasta, Italiasta ja Bulgariasta. Pääpartneri on Pohjois-Tanskasta.

Walesissa toukokuussa 2016 järjestetyssä aloituskokouksessa esiteltiin hyviä käytäntöjä Etelä-Pohjanmaalta. Kohiwoodin puun sivuvirtojen hyödyntämisestä. Lakeuden ympäristöhuollon optista jätteen käsittelyä ja Kaks' kättä työpaikan toimintaa oli esillä Walesissa. Lisäksi hankeväki tutus-

tui paikallisiin kiertotalouden edelläkävijöihin Cardiffissa. Esimerkiksi kaupungissa toimiva kalustefirma Orangebox kertoi vanhojen toimistotuolien kunnostuksesta ja saattamisesta myyntiin.

Syyskuussa 2016 Aalborgissa Tanskassa pidetyssä hankkeen toisessa tapaamisessa esiteltiin tanskalaisen ja kreikkalaisen yritysten hyviä käytäntöjä.

Hankkeen kolmas tapaaminen pidettiin Bolognassa Italiassa marraskuussa 2016. Tapaamisessa esiteltiin italialaisten ja bulgarialaisten hyviä käytäntöjä sekä käytiin tutustumassa jätemuovin ja paperin käsittelylaitokseen ja paikalliseen maitotuotteita valmistavaan yritykseen.

Toukokuussa 2017 pidettiin hankkeen neljäs tapaaminen Kreikassa Thessalonikissa. Tapaamisessa kokeiltiin vihreän talouden työkalun soveltumista partnerimaiden yrityksille sekä vierailtiin kreikkalaisissa yrityksissä, joissa esiteltiin hyviä käytäntöjä.

Hankkeen viimeinen tapaaminen oli Suomessa viime viikolla. Keski- ja lounais-Suomen alueella aloitettiin kokouksella Seinäjoella.

Ryhmä vieraili torstaina paikallisissa yrityksissä. Vierailut tehtiin Lakeuden Ympäristö-

Jon Österlund kertoi vieraille yrityksen tuotteista ja toimintatavoista.

huoltoon Teräsmäen jätteenkäsittelylaitokselle Ylistaroon ja Lapuan Perunaan Lapualla. Järvi-Pohjanmaalla tutustuttiin Plastec Finland Oy:hyn Vimpelissä, Punaisen tuvan viinitalaan Alajärvellä ja Kohiwood Oy:hyn Soinissa.

Kohiwood kiinnosti

Kohiwoodin yrityskierroksella **Jan Österlund** ja toimitusjohtaja **Hannu Sumi** esittelivät vieraille yrityksen tehostettua

kiertotalousajattelua.

– Yrityksessä on 40 vuoden aikana saatu kehitystä puun tehokkaassa käytössä ja kiertoajattelussa. Puun kierto metsästä lopputuotteeseen pystytään nykyään hoitamaan tehokkaasti. Jätettä meillä ei juurikaan tule, kun ylijäämä tuotteet pystytään hyödyntämään energiaksi, pelletiksi.

– Liiketoimintamme ydinajatus on laadukas ja kestävä tuotantoon perustuva ketju

metsästä asiakkaalle asti. Tuotantomme kaikkia osa-alueita ohjaa laatuajattelu, joka on laadittu ISO 9001:2008-standardin mukaisesti, totesivat yrityksen edustajat tunnin vierailukierroksella.

JYPY:n toimitusjohtaja **Vesa Alanko-Luopa** totesi kierroksella, että erityisesti biokaasuasiat kiinnostavat alueellisesti ja kansainvälisesti tällä hetkellä.

– Lämmön- ja sähköntuo-

tantoon liittyvät biokaasuasiat kiinnostavat alueemme yrityksiä niin, että uskoisin muuttavan uuden yrityksenkin lähetevä alalle lähivuosina, arvelee Alanko-Luopa.

CESME-hanke on saanut rahoitusta INTERREG EUROPE-ohjelmasta. Projektin ensimmäisessä vaiheessa (2016–2018) etsitään hyviä käytäntöjä ja malleja ja laaditaan toimintasuunnitelma käytäntöjen soveltamiseksi.

Toisessa vaiheessa (2018–2020) on tarkoitus löytää paikallista rahoitusta, jolla voidaan toteuttaa käytännön koekieluja. Hankkeella on mahdollisuus vaikuttaa kiertotalouden edistämiseen EU- ja kansallisella tasolla.

Hanke on nelivuotinen koostuen kahdesta kaksivuotisesta vaiheesta. Ensimmäisessä, niin kutsutussa aktiivivaiheessa kartoitetaan hyviä eurooppalaisia käytäntöjä partneri-alueisiin tutustumalla sekä pohditaan niiden soveltuvuutta omalle alueelle.

Ensimmäisessä vaiheessa laaditaan myös konkreettinen alueellinen toimintasuunnitelma aihepiiriin edistämiseksi. Toisessa, ns. monitorointivaiheessa, pannaan toimeen toimintasuunnitelmaa sekä seurataan sen toteutumista.